

N:o 156.

Af Herr Jöns Pehrsson: Om nedsättning i åtskilliga af de under 1:sta hufvudtiteln uppförda anslag.

Fastän hittills förgäfvets, förnyar jag dock mitt vid några föregående riksdagar väckta förslag om nedsättning på första hufvudtitelns utgifter. Det skulle för konungamakten sjelf måhända vara den största nyttan, om sådan nedsättning verkställes, helst det för en stor del undersåter synes som ifrågavarande utgifter äro orimligt höga. Isynnerhet efter Prinsessans förmälning och Konungens enkestånd öfverraskas man dock att få vidkännas tillfälliga utgifter under nämnda hufvudtitel, för en värderad och ädel Drottnings begrafning. Måne det blefve nedsättande för konungamakten, om en konung sjelf bekostar en ädel makas begrafning och gamla fördomar häfdes. För min del tror jag tvärtom tidsbegreppen påkalla förändring såväl häri som i andra fall. Kroppsarbetande delen af nationen ser med tyst vemod de styrande taga för sig mycket stora aflöningar, men ofta akta bra litet på arbetarens billiga framställningar, såsom i politisk likställighet m. m. Må man icke misräkna sig derpå, att en riksdagsmajoritet voterar hvad man önskar i anslagsväg. Konungadömet har ej få vedersakare, och deras antal måste ökas, om ej rättmätiga anspråk villfaras, om de ock framställas af en minoritet inom Riksdagen. Ehuru skäl och laglig rätt finnas som stöd för yrkandet, har man bemötts med det inkast, att hufvudtitelns utgifter bäst reglerades vid regentombyte, men för min del anser jag det vara en olämplig tid, utan bör sådant ske i förtid, så att den blifvande regenten ej skall finna sig obehagligen berörd af en sådan fråga, utan bör veta hvad han har att vänta i apanage.

För framtiden torde otvifvelaktigt i första hufvudtitelns utgifter erfordras en betydlig nedsättning, om det monarkiska styrelsesättet här skall bibehållas. Och det vore nyttigt att nu i lugna tider hafva den saken klar. Jag väntar den invändningen, att Riksdagen ej har rätt att derom för framtiden bestämma; men med lika rätt som i andra frågor,

hvari bestämmas utgifter för långa tider, bör den äfven häruti få uttala sin mening. Om ej framtida Riksdagars representanter respektera denna mening, är ej den nuvarandes fel, men stort fel vore, att ej allvarsamt erinra vederbörande om sakförhållandena, sådana de i verkligheten förefinnas.

Anslaget 300,000 R:dr årligen från Riksgälds-kontoret bör på rättsligt sätt kunna indragas, emedan den bestämmelse, för hvilken de beviljats, aldrig blifvit fullgjord, nemligen betalandet af all Sveriges utländska skuld vid den tidpunkt då beviljandet egde rum, och åtminstone bör derifrån afdragas det belopp, som till staden Stettins fordran sista lagtima riksdag anvisades med 116,838 R:dr, derest samma belopp varder utbetaldt från Stats- eller Riksgälds-kontoren; och i alla afseenden böra Hans Maj:t Konungens personliga anslag som regent sammanföras till en summa som ordinarie anslag, och hufvudtitelns öfriga, mera tillfälliga utgifter stå på extra stat. Ibland den långa listan på utgifterna finnas många poster, som alltför väl kunde förminskas, såsom diverse slottsanslag, möblers underhåll, m. m., och isynnerhet hofstallsanslaget som gränsar till det otroliga. När man läser om, att franska regeringens president nöjer sig med två par hästar, så borde i Sverge kunna hållas mindre hofhästar än hvad fallet hittills varit.

Jag vågar vördsamt yrka:

1:o att, för såvidt Hans Maj:t Konungen skall bibehållas vid de från Riksgälds-kontoret utgående 300,000 R:dr, så bör Hans Maj:t hålla statsverket skadeslöst för hvad som åtgår till staden Stettins fordrans betalande;

2:o att Hans Maj:t Konungens personliga anslag som regent från Riksgälds-kontoret och Statskontoret må sammanföras på fast stat till En million riksdaler årligen under återstående regeringstid, och de öfriga 100,000 R:dr inbesparas statsverket;

3:o och att vid blifvande regentombyte 500,000 R:dr R:mt blir regentens årliga apanage;

4:o nedsättning med 15,000 R:dr årligen till Kongl. hofstallet;

5:o att hufvudtitelns öfriga utgifter uppföras på extra stat.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 26 Januari 1872.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.